

Vinduer, Døre og Lister.
Godt og billigt Arbejde.
Hugo Øster's Maskinsnedkeri,
Tlf. 216. Thorshavn. Tlf. 216.

Embedsgaarden Aalekær.

Sagens Behandling i Lagtinget i de senere Aar omhandlede i Lagtingsidende: For 1927, Side 24—30, for 1928, Side 50 og Bilag 36, for 1929, Side 89 og Bilag 22 b.

Justitsministeriet har ved Skrivelse af 15. Juli 1930 tilstillet Lagtinget et Udkast til Forslag til Lov om Salg til Thorshavn Kommune af Embedsgaarden Aalekær og udbedt sig en Udtalelse fra Tinget om Udkastet.

Ministeriet har samtidig tilstillet Thorshavn Byraad et Eksemplar af Udkastet til Udtalelse.

Efter stedfundet Henvendelse fra Udvalgets Formand til Byraadet har man fra dette modtaget en følgende Ekstrakt-Udskrift af Forhandlingsprotokol for Byraadets Udvalg for Kasse- og Regnskabsvesenet, forsynet med en paategnet Attest af 13. f. M. af Byraadets Formand, hvorefter Byraadet har vedtaget at svare Justitsministeriet, at man ikke har noget at indvende imod det tilsendte Udkast til Lovforslag.

Af de indhentede Oplysninger fremgår, at den selvejende Institution Færø Amts Bibliotek har faaet Skøde paa et Areal af 6030 m² af Debesartroø. Efter det foreliggende Udkast til Lovforslag skal Lagtinget have Ret til indenfor et Tidsrum af 20 Aar fra den Dato, Skøde udstedes paa Gaarden, at erhverve den Del af Debesartroø, som overdrages til Kommunen, for en Betaling af 1 Kr. pr. m². Foranførte er i Overensstemmelse med Lagtingets Vedtagelse i 1929, jfr. Tidende Side 89 og Bilag 22 b. Side 36. —

Udvalget har delt sig i et Flertal (Effersee, M. Samuelson, Viøstein og Weihe) og et Mindretal (Matras, Niclasen og Patursson).

Flertallet kan i Henhold til foranførte, og idet man mener, at der ikke er noget til Hinder for Fremme af Lovforslaget, anbefale dette.

Mindretallet er indforstået med Lagtingets Vedtagelse om Salg af Embedsgaarden »Aalekær« til Thorshavn Kommune med de deri givne Undtagelser m. m. (se Lagtingsidende 1929, Bilag 22), hvorom der i Tinget ingenlunde opnaaedes Enighed, men tvertimod kun blev gennemført med et knebt Flertal, dog med den Klausul, at det ved Salget indvundne Beløb indgik i en særlig færsk Jordfond.

Ved det af Ministeriet fremsatte og for Lagtinget forelagte Forslag til Lov om Salg af nævnte Embedsgaard er denne Klausul, som dannede det vægtigste Grundlag for Salgets Gennemførelse i Lagtinget, aldeles ladet ude af Betragtning, hvorved man ikke kan skønne andet end, at Hovedgrundlaget for Gaardens Salg i sin Helhed maa betragtes at være bortfaldet eller i en saa væsentlig Grad forringet, at Spørgsmaalet om Salg af Gaardens Udengaardsjord bør stilles i Bero, idet man paa nærværende Tidspunkt ikke kan gaa med til at skæbe et Forbillede i saa Henseende, for der for Tinget foreligger en indgående grundig Undersøgelse og Over-

vejelse af Salg af det samlede Kogs- og Embedsgods paa Færøerne i Almindelighed, hvilket ikke under nuværende Samling lader sig gøre.

Lovrigt er det overfor Udvalget ikke oplyst eller dokumenteret, at Ønsket om Køb af Gaarden er dikteret af andre Hensyn end 1) Trøbesidernes (indlagt af ommeldte Fæste) Interesse i Erhvervelse af de af dem besiddede Trøers Overgang til Selveje i Forbindelse med Vinterfredning, hvilket Mindretallet skønner at være berettiget og bør støttes, 2) Erhvervelsen af Arealer for Kommunen til Udstykning af Byggegrunde; her til skal bemærkes, at der for Tiden neppe kan siges at være stor Trang tilstede i saa Henseende, men i Betragtning af Byens store Vækst i de senere Aar har man dog ment at burde anbefale, at Gaardens Indmark med Strandrettigheder allerede nu bliver overdraget Thorshavn Kommune, dog saaledes, at det i § 1 i Justitsministeriets Udkast ommeldte Arealer tilbageholdes til offentlig Brug, samt den Del af »Debesar Trøe«, der ikke direkte er henlagt eller afhændet til Amtsbiblioteket, overdrages til Lagtinget.

I Overensstemmelse hermed kan Mindretallet tiltræde § 2 i Forslag til Lov om Embedsgaardens Afhændelse med Ret for disse Trøere til at kræve Køb og Vinterfredning, hvormed man ikke kan gaa med til at give Bestemmelser, der sigter til at tvinge Trøerne mod deres Vilje at modtage og betale denne Ret, som i Tilfælde kan være af underordnet Betydning.

Lovrigt henholder man sig til den af Mindretallet i Sagen angaaende Salg af Embedsgaarden i Fjor afgivne Betænkning, se Lagtingsidende 1929, Bilag 22, Side 33—34—35, hvortil henvises.

I Fald Justitsministeriet fremdeles skulde vise sig uvillig til at overdrage Gaarden eller dens Indmark til Ejendom i Overensstemmelse med Lagtingets Vedtagelse i 1927 (se Lagtingsidende 1927, Bilag 23 § 3 med Bemærkninger), maa det antages, at Regeringen vil være villig til at overdrage Gaarden til Thorshavn Kommune paa lignende Vilkaar som vestre Husegaard, nemlig i Fæste.

Forslag:

Af Flertallet (Effersee, M. Samuelson, Viøstein og Weihe):

Der svares Justitsministeriet, at Lagtinget anbefaler det modtagne Lovforslag til Fremme.

Af Mindretallet (Matras, Niclasen og Patursson):

1. Sagen om Salg af »Aalekær« Udengaardsjord stilles i Bero indtil videre.

2. Justitsministeriet bemyndiges til at sælge den gamle Indmark, der hører ind under den til Amtmandsembedet paa Færøerne henlagte Gaard »Aalekær«, med Undtagelse af de i Justitsministeriets Udkast § 1 og Punkt 1 nævnte Arealer eller Matr. Nr. 3.

Ud Bestemmelse af Købesummen nedsættes Gaardens Skattemarketal i et saadant Forhold, som efter Justitsministeriets Bestemmelse svarer til den Forringelse, som Gaarden lider ved det i § 2 tagne Forbehold. Købesummen udgør 25 Gange Pengeværdien af Gaardens aarlige offentlige Ydelser (Opsidderleje, Naturalier m. v.) beregnet

efter Gaardens nedsatte Skattemarketal.

For saa vidt Lagtinget erhverver nogen Del af heromhandlede Arealer til Selvejendom, vil denne være at ansætte i Skattemark og Købesummen at bestemme i Henhold til nærværende Paragrafs første Stykke.

4. Nuvarende og eventuelt fremtidige Besiddere eller Lejere af Trøer og Troparter, indlagte af det i foregaaende § ommeldte Fæste, skal, naar de har Trøen forsvarligt indhegnet fra Udmærken, og naar mindst $\frac{1}{4}$ af Arealen er opdyrket, være berettiget til at købe Trøerne eller Troparterne for en Købesum af 100 Kr. pr. Helaarskofoder med Ret til samtidig eller senere at kræve Vintergræsning for Faar aflost.

Købesummen og Aflossningsvederlaget erlægges kontant ved Skodets Udstedelse, og naar Vintergræsningssedlen, af Ejer eller Besidder begæres aflost.

DEN ENGELSKE ARBEJDERBEVÆGELSE UDVIKLING OG STRUKTUR AF G. SPARRING-PETERSEN

De, der paa de Internationale Fagforenings- eller 2. Internationale Kongresser gennem personligt Samvær med Føerne har haft Lejlighed til at stifte Bekendtskab med den britiske Arbejderbevægelse, har sikkert Gang paa Gang modtaget et stærkt Indtryk af, at her stod man overfor noget, der paa afgørende Punkter var helt forskelligt fra, hvad man var vant til paa Kontinentet saavel hvad Organisation som Teori angik.

Trods Partiets enorme Fremgang i det sidste Tiaar, og trods det at det nu for anden Gang staar som det britiske Imperiums Regeringsparti, har det f. Eks. indtil for ganske nylig kun haft 1 — skriver et — virkeligt Dagblad til sin Disposition, »The Daily Herald«, som trykkes i London. En egentlig Provinspresse har man hidtil maattet og kunnet undvære. Heri er der imidlertid nu fornylig sket en betydningsfuld Forandring. I det store Jernbanecenter Manchester udkom den 7. Juli for Mellem- og Nord-England en Provinsudgave af »The Daily Herald«. Søndagen forud indviede Philip Snowden med en gylden Nøgle den store, nyindrettede Redaktionsbygning, idet han samtidig udtalte: Hanbet om, at Bladet omgaaende som Minimum maatte faa mindst 200,000 Abonnenter.

I rettroende Marxisters Øjne var det engelske Arbejderparti imidlertid alle Dage »den grimme Ålling«! Det havde en svær »Uorden i Paragraferne«, imidlertid, det er gaaet som i H. C. Andersens Eventyr. Som Tiden gik, har det udviklet sig til et anseligt og sjældent skent Eksempel af Racen. Ved sidste Parlamentsvalg i Maj 1929 vandt Partiet saaledes ikke mindre end 126 Mandater og besætter nu i Underhuset ca. 290 Pladser, repræsenterende 8½ Mill. Stemmer. (Til Sammenligning tjener, at Partiet i 1910 med 370,000 Stemmer fik 42 Mandater, i 1918 fik det 57 med 2¼ Mill. Stemmer. For 1922 var Tallene henholdsvis 3 Mill. og 142, 1924 ca. 5½ Mill. og 151 Mandater.)

Til Indledning skal nævnes, at den engelske Arbejderbevægelse som Helhed betragtet faktisk fuldstændigt har kunnet klare sig uden den ellers for et Socialdemokrati for absolut obligatorisk ansatte marxistiske Basis. Denne beklagelige Mangel har imidlertid i praktisk Politik forlenet Partiet med en umiddelbar Smidighed og Elasticitet, som man skal lede længe om. Fuldstændig ubæmmet af en bestemt Livsfilosofi og en i alle Detailspørgmaal nøje udformet Teori har den britiske Form for Social-

5. Det Beløb, der indkommer ved Salg og Vinterfredning af de i ovennævnte § 2 og § 4 ommeldte Jorder, henlægges til en Fond, der bestyres af Færøernes Lagting, og hvis Midler kan anvendes til Opbøjning i det færøske Landbrug efter Lagtingets nærmere Bestemmelse.

6. Den Del af »Debesar Trøe«, der ikke direkte er henlagt eller afhændet til Amtsbiblioteket, overdrages til Lagtinget.

7. Skulde Justitsministeriet ikke være villigt til at overdrage Thorshavn Kommune Aalekærsgaardens Indmark til Ejendommen paa de i § 3 nævnte Vilkaar, anbefaler Lagtinget, at Kommunen overlager hele Gaarden i Fæste paa sædvanlige Betingelser.

(Sluttes).

me med en vidunderlig Tilpasnings-evne formaat at optage ogsaa adskillige uden for den egentlige Arbejderklasse og staar nu som maa ske Verdens mægtigste Arbejderparti, hævder Forf. til den meget instruktive Bog, hvis Hovedindtækt i det følgende skal fremstilles. Dr. Egon Wertheimer, London-Korrespondent til »Vorwärts« og til »Socialdemokratiske Pressetjeneste« har i sin Bog »Portrait of the British Labour Party« (»Das Antlitz der Britischen Arbeiterpartei«, Maj 1929, engl. Udg. Juni 1929, Putnam's Sons, London) givet en virkelig værdifuld Hjælp til Forstaelse af det engelske Arbejderpartis Udvikling og Kaar. Bogen bliver ikke mindst interessant derved, at Forf. stadig drager Sammenligninger med Fastlandets Socialdemokrater.

Med al mulig Sympati for den engelske Arbejderbevægelse lader Wertheimer dog tysk Socialdemokrati vederfares fuld Retfærdighed. I Modsætning til den engelske Arbejderbevægelse, der endnu ikke var blevet den Magtfaktor, den nu er, stod det tyske Socialdemokrati ved Verdenskrigens Afslutning overfor den utaknemmelige Opgave at skulle likvidere et Fallitbo. Paa det Stykke Arbejde opbrugte Tyskerne deres bedste Kræfter. Det engelske Broderparti har indtil nu ikke heller maattet gennemgaa Desillusioneringens uafvendelige Ildprøve, skal først na til det.

Betrægter vi nu først den engelske Arbejderbevægelses rent organisatoriske Opbygning, saa er det første, der springer i Øjnene, at dette indtil 1928 for det overvejende Flertal af sine Vælgere Vedkommende ikke hvilede paa disses direkte og personlige Medlemskab af Partiet, men derimod paa en føderativ Organisation, paa Fagforeningerne, Trade Unions. Af disses Styrke afhang Partiets Styrke. Indtil Vedtagelsen af Baldwins berigtede Lov i 1928, der tilsigtede at knuse Arbejderpartiet, men — opnaaede det stik modsatte, blev enhver ved sin Indtræden i en Fagforening derved tillige automatisk Medlem af Partiet. Den ny Lov gjorde formelt Fagforeningerne politisk neutrale, i første Omgang berøvedes Fagforeningerne og dermed Partiet derved gennem en ca. 40 pCt. af sine Medlemmer! Medens Fagforeningerne paa Fastlandet som Rekrutteringskorps for Partiet, var Forholdet i Storbritannien altsaa det, at Fagforeningerne indmeldte sig en bølge

Partiet. Baldwin gennemtvang nu, at Medlemskab af det britiske Arbejderparti fremtidigt blev gjort afhængig af en personlig derom fremsat Begæring, ledsaget af Kontingentaling.

I Forvejen er germansk og britisk Mentalitet ret forskellige. Den Praktis, den engelske Arbejderbevægelse hidtil havde fulgt, skulde ikke gøre Kløften mindre mellem de to Former for Arbejderbevægelse; tvertimod! Paa Kontinentet søger Partiet i Følge sin hele marxistiske Indstilling ganske anderledes at tage sig af det enkelte Partimedlems hele Udvikling, fremelsker og dyrker Klassefølelsen og jævnlige ogsaa Klassehadet i ham, søger at præge hele hans Tankegang og Livsvaner. Lederne sendes i Partiskoler o. s. v. En tysk Leder f. Eks., skolet i marxistisk Tankegang, er saaledes ud fra sit Synspunkt i Stand til at gennemtænke de foreliggende teoretiske og praktiske Problemer; han arbejder følgende paa langt Sigt. Engländeren derimod bryder sig ikke synderligt om teoretiske Overvejelser, interesserer sig langt mere for de øjeblikkelige praktisk-politiske Resultater.

Forholdet mellem Partiet som sagsdant og »Rigsdagsgruppen« er i England ogsaa noget for sig selv. Medens paa Fastlandet Partiet er den afgørende Faktor, »Rigsdagsgruppen« blot dets Redskab, er Forholdet i Storbritannien i Praksis det modsatte. Her er det Parlamentsfraktionen, der kontrollerer Partiet; dette er kua overste Myndighed i Tiden mellem to Samlinger, ellers den underordnede Faktor, og Partiets Formand en rent dekorativ Figur. Arbejderpartiet som sagsdant er en ren Stemmestemme, hvis Hovedformaal er Propaganda, Forberedelse og Finansiering af næste Valgkampagne. Af det allerede nævnte vil det let forstaaes, at der ikke kan være Tale om noget egentligt indre Partiliv.

Redderne til det nuværende britiske Arbejderparti, der først konstituerede sig i Aaret 1900, maa hovedsagelig søges i følgende tre ældre Sammenslutninger: Fabianselskabet, stiftet 1884, antimarxistisk og navnlig paavirket af Henry George. Det rent marxistiske Socialdemokratiske Forbund, stiftet samme Aar. Den egentlig drivende Kraft i Udviklingen, navnlig i Aarene før og under Verdenskrigen maa imidlertid siges at have været det i 1893 i Bradford af Keir Hardie stiftede saakaldte »Uafhængige Arbejderparti« (I. L. P.), der stadig efter engelske Forhold har været temmelig revolutionært indstillet. For denne kraftige og paagaende Gruppe, der under Krigen havde indtaget en stejl pacifistisk Holdning, indtraadte der imidlertid i 1918 en Krise, der dog i de nærmest følgende Aar forblev skjult for de fleste. I. L. P. fik endda et betydeligt Tilbøj at tidligere Liberale, Salonsocialister og allehaande Idealister; men des Indflydelse var som Gruppe i bestandig Aftagende. I Virkeligheden havde det nemlig nu fuldført sin historiske Pioneropgave, som var at indpode Arbejderbevægelsen virkelig Socialisme.

Efter den første Arbejderregerings Fald viste det sig saaledes, at mange af I. L. P. s Spidser, der nu havde prøvet den uhyre vanskelige Opgave at skulle omsætte dettes Krav i den praktiske Politik, ikke mere vendte tilbage til det og for Fremtiden vendte det dove Øre til dets talrige Resolutioner. Philip Snowden, der efter sine egne Udtalelser har »ofret sit politiske Livs bedste Aar for I. L. P.«, var en af de sidste, der nu fornylig forlod den synkende Skude, idet han offentligt motiverede hvorfor.

Som bekendt har Partiet døjet en Del med Kommunisterne. Til en klar Adskillelse mellem Socialisme og Kommunisme kom det i England